
[2022-40-RE](#)

Causa 2022-40-RE

(Hartung c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 291-2022. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2022

BOPA núm. 112, del 21 de setembre del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 de juliol del 2022, per la representació processal del Sr. Helmut Hartung, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2022 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2022-40-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2022;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Argumentació del recurrent

- El recurrent impugna, tal com va fer en el seu recurs d'empara, l'aute del 28 de març del 2022, dictat per la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia, i l'aute del 18 de maig del 2022, dictat pel Tribunal de Corts.
- Insisteix en què la valoració extraordinàriament baixa dels béns peritats no pot tenir cap altra justificació que la desídia del perit, ja sigui voluntària o involuntària, ja sigui per influència externa o per iniciativa pròpia.
- Entén que l'exacerbació del mètode emprat pel perit serveix per cobrir la seva aplicació fraudulenta i mala praxi, i la voluntat d'assolir uns objectius particulars, probablement, incentivats per pressions externes.

- Considera que aquesta valoració absurda, arbitrària i il·lògica constitueix un fet dolós que li causa un perjudici molt greu, tant econòmic com psicològic.

- Per tot això, demana de nou al Tribunal que admeti a tràmit el seu recurs d'empara contra els autes de referència, que reconegui la vulneració dels drets esmentats, i que dicti una sentència que el reposi en la plenitud dels seus drets.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. Tant per la seva estructura com per la seva naturalesa, el recurs de súplica presenta unes característiques especials que aquest Tribunal ha remarcat en nombroses i uniformes resolucions que, per sobradament conegudes, no cal detallar aquí. En efecte, la coincidència entre el tribunal a *quo* i el tribunal *ad quem*, exigeix que es presentin fets nous o que s'al·leguin elements de dret amb alguna novetat, per tal que el Tribunal pugui reconsiderar la seva primera decisió. En cas contrari el recurs decau a causa de la seva pròpia naturalesa.

2.2. En el supòsit d'aquesta causa, el recurs de súplica s'articula en quatre apartats, dels quals el primer és introductori i el darrer presenta forma de conclusió. L'argumentació pròpiament dita es troba en el segon i en el tercer apartats del capítol que apareix sota el títol de "*Fets i fonaments de Dret*", en els quals s'al·lega l'existència de dol per part del querellat -contra la manifestació explícita del Tribunal de Corts- sobre la base de tres manifestacions que pertanyen indubtablement a l'àmbit de la jurisdicció ordinària. Aquestes manifestacions poden sintetitzar-se en: i) error o incompetència; ii) influència externa; o, iii) animadversió personal. Segons el seu parer, "*només hi (pot) haver (aquestes) tres explicacions raonables per haver donat (una) valoració tan extremadament baixa*". Amb tot, no efectua cap imputació concreta i, per consegüent, resulta totalment lògica l'afirmació del Tribunal de Corts en el sentit que el dol "*no solament no ha estat acreditat, sinó que ni tan sols ha estat evocat*". El dol, que etimològicament vol dir engany, perfídia, trampa o frau, suposa la comissió d'un acte per acció o per omissió amb consciència i voluntarietat de produir un determinat efecte antijurídic i, en aquest sentit és molt diferent a la culpa, la negligència, l'error, la violència o la intimidació. Una part querellant, com és el cas que ens ocupa, ha de subministrar indicis raonables que s'ha produït el dol, especialment quan aquest concepte forma part del tipus delictiu. I en no haver-ho fet entra en els criteris de la lògica que la querella pugui ser desestimada. D'altra banda i pel que fa al segon conjunt d'al·legacions (apartat tercer de l'escrit del recurs de súplica) cap de les nou manifestacions del recurrent, ni de les breus consideracions comentant-les, té el menor contingut constitucional. Constitueixen manifestacions pròpies de la retòrica forense i, per tant matèria exclusiva del litigi davant la jurisdicció ordinària.

2.3. Cal tenir present, a més, que el dictamen o l'informe d'un expert constitueix la manifestació del seu criteri, el qual pot ser encertat o erroni, i que no és mai formalment decisiu, ja que la seva missió -com la de tota prova- és la d'ajudar als diversos òrgans judicials a formar el seu criteri, especialment quan son necessaris coneixements pràctics, científics o tècnics. S'emeten segons el lleial saber i entendre dels seus autors i claudiquen davant qualsevol altre criteri millor fonamentat. El seu contingut resta sotmès a l'escrutini de les parts, que eventualment poden demanar aclariments o, en el seu cas, intentar que es demani un nou informe o dictamen. No és admissible tampoc pretendre una inversió o un desplaçament de la càrrega de la prova en el sentit que sigui el perit aquell que justifiqui la inexistència del dol. I, finalment, correspon als òrgans judicials valorar-lo i apreciar-lo segons les regles de la sana crítica. Per aquest motiu, el tipus penal incrimina i pena el peritatge

---

dolós o de mala fe, però no l'erroni ni el negligent. Els tribunals de la jurisdicció ordinària no han considerat que l'informe tingui aquesta nota dolosa, de falsedat o de mala fe i ho han fet en el marc dels drets a la jurisdicció i al procés degut i sense que la seva decisió pugui ser titllada de mancada de fonamentació en Dret. Per totes aquestes raons, el recurs de súplica ha de ser desestimat i, consegüentment, l'aute d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara queda confirmat.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica presentat per la representació processal del Sr. Helmut Hartung contra l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2022 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2022-40-RE.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2022.

Jean-Yves Caillet
President   Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat